

127. B2 Renteaftrek deelnemingen beperken; netto-deelnemingsvrijstelling (reparatie Bosal-gat)

Thema	Belastingheffing van multinationals. Creëer een ondergrens in de vpb bij winstgevendheid in Nederland.
Doel	Grondslagverbreding door de renteaftrek ter financiering van deelnemingen te beperken (het dichten van het "Bosal-gat").

Omschrijving van de maatregel

- De rentekosten over schulden ter financiering van deelnemingen komen in aftrek van de Nederlandse grondslag, terwijl de voordelen uit hoofde van deelnemingen bij de moedermaatschappij zijn vrijgesteld op grond van de deelnemingsvrijstelling. Deze asymmetrie (wel een aftrek, maar geen heffing) wordt aangeduid als het "Bosal-gat".
- Om het "Bosal-gat" te dichten zou de een renteaftrekbeperking kunnen worden ingevoerd waarbij financieringskosten op interne en externe schulden die (historisch-causaal) verband houden met investeringen in deelnemingen niet-aftrekbaar zijn.
- Overwogen kan worden een (doelmatigheids)drempel op te nemen.
- Als meer generiek en verdergaand alternatief kan de deelnemingsvrijstelling (art. 13 Wet Vpb) worden omgevormd van een brutovrijstelling naar een nettovrijstelling, waarbij de kosten (rente, maar ook andere kosten in verband met een deelneming) niet aftrekbaar wordt gesteld (eventueel –deels- op forfaitaire basis).
- Bij wijze van minder vergaand alternatief zou de dubbele zakelijkheidstoets van artikel 10a kunnen worden uitgebreid (cf. het oude artikel 13I, lid 6, sub c), waardoor enkel in voorkomende gevallen van grondslaguitholling het "Bosal-gat" wordt bestreden.

Achtergrond/rationale

Historie

- Omwille van strijdigheid met het EU-recht is naar aanleiding van het Bosal-arrest (C-168/01), de niet-aftrekbaarheid van rente over een schuld die verband houdt met een buitenlandse deelneming per 1 januari 2004 vervallen.
- Nadien zorgde onder meer de invoering van artikel 13I Wet Vpb 1969 (per 1 januari 2013) ervoor dat de aftrek van deelnemingsrente werd beperkt. Het artikel beoogde het "Bosal-gat" te dichten voor zover er sprake was van een teveel aan vreemd vermogen. Dit werd berekend door de rente die toerekenbaar was aan het verschil tussen de verkrijgingsprijs van deelnemingen en het eigen vermogen niet in aftrek toe te laten, voor zover dit meer bedroeg dan € 750.000. Het wetsartikel maakte geen onderscheid tussen binnenlandse en buitenlandse deelnemingen. Wel bestonden uitzonderingen voor bijvoorbeeld uitbreidingen van operationele activiteiten.
- Per 1 januari 2019 is de renteaftrekbeperking voor bovenmatige deelnemingsrenten vervallen met de invoering van een generieke renteaftrekbeperking, de earningsstrippingmaatregel. Deze maatregel beperkt het saldo aan renten dat in aftrek komt voor zover dit meer bedraagt dan 30% van de ebitda⁷⁴. Omdat de voordelen uit hoofde van deelnemingen niet bijdragen aan de ebitda ondervangt de maatregel het "Bosal-gat" tot op zekere hoogte. Echter, tot 30% van de ebitda blijven de rentekosten ter zake van de financiering van deelnemingen aftrekbaar van de Nederlandse winst. In beginsel kan de 30% ebitda dus geheel "vollopen" met "Bosalrente".

Maatregel

- De maatregel neemt de asymmetrie (rente aftrekbaar, voordeel in Nederland vrijgesteld) weg.
- De maatregel heeft als bijkomend voordeel dat het leidt tot een meer gelijke behandeling tussen deelnemingen en vaste inrichtingen. Anders dan de objectvrijstelling, is de deelnemingsvrijstelling een brutovrijstelling. Kosten ter zake van de financiering van de deelneming zijn niet vrijgesteld. Het gevolg is dat rentekosten ter zake van de financiering van een buitenlandse deelneming – anders dan bij de financiering van een vaste inrichting in het buitenland – in Nederland tot aftrek kan leiden.
- Hoewel het niet altijd mogelijk zal zijn, kunnen belastingplichtigen die aftrek van de financiering van deelnemingen willen, in veel gevallen ervoor kiezen om op deelnemingsniveau in te lenen ("debt push down"). Dit versterkt/verbreedt de Nederlandse grondslag en leidt tot effecten in lijn met de economische werkelijkheid (schuldallocatie in lijn met investeringsallocatie).

⁷⁴ Of indien dat hoger is: € 1.000.000, op grond van art. 15b lid 1, onderdeel b, Wet Vpb.

- Het eventueel opnemen van een (doelmatigheids)drempel kan ervoor zorgen dat het MKB minder snel wordt geraakt dan multinationals.
- Naast de earningsstrippingmaatregel wordt het (kunstmatig creëren) van "Bosal-gaten" met groepsleningen al tegengegaan door de renteaftrekbeperking tegen winstdrainage (artikel 10a Wet Vpb). Als alternatief voor het invoeren van een afzonderlijke renteaftrekbeperking kan worden overwogen om deze renteaftrekbeperking effectiever te maken door een derde zakelijkheidstoets toe te voegen (naar het voorbeeld van het oude artikel 13I, lid 6, onderdeel c Wet Vpb 1969).

Internationale context

BEPS-maatregelen	
OESO Pijler 1	-
OESO Pijler 2	-
Staatssteun	Toepassing van (doelmatigheids)drempel in belastingmaatregel vereist toetsing onder de staatssteunregels, waarbij bij de huidige stand van de rechtspraak van het EU-Hof verdedigbaar lijkt dat dergelijke generieke drempels niet selectief zijn en daarmee de invoering ervan een acceptabel risico lijkt te behelzen. Definitief oordeel is afhankelijk van vormgeving en onderbouwing van de maatregel.
Discriminatie	Op voorwaarde dat de voorgestelde beperking in grensoverschrijdende situatie niet discriminerend is ten opzichte van de binnenlandse situatie is de maatregel in beginsel in overeenstemming met het Unierecht. Wel vereist de samenloop met de fiscale eenheid en de spoedreparatie bijzondere aandacht.
Afwijking <i>peers</i> ?	Andere landen hebben in de deelnemingsvrijstelling kenmerken van een netto-deelnemingsvrijstelling verwerkt.
Economie	<p>A. <i>Effect op investeringen in Nederland door MNE's</i> Beperkt negatief.</p> <p>B. <i>Effect op investeringen overige bedrijven</i> Afhankelijk van vormgeving.</p> <p>C. <i>Effect op locatiekeuze hoofdkantoren</i> Negatief. De maatregel grijpt aan bij de deelnemingsvrijstelling, die belangrijk is voor hoofdkantoren</p>
Begroting	De maatregel levert naar verwachting een structurele budgettaire opbrengst van tussen de 50 en 100 miljoen euro per jaar op.
Overig	<ul style="list-style-type: none"> • De verhouding van deze maatregel ten opzichte van fiscale eenheid en spoedreparatie moet nader worden onderzocht. • De maatregel raakt vooral het grootbedrijf. Er is in de raming geen rekening gehouden met een doelmatigheidsdrempel.